

Weesp benadert het groen met nieuw elan, met dank aan de Entente Florale.

Groen kost en levert wat op

Steeds meer gemeenten raken ervan doordrongen dat groen in positieve zin bijdraagt aan gezondheid, leefbaarheid, sociale cohesie en milieu. Illustratief is de Entente Florale die aanvankelijk werd gezien als een wedstrijd om het mooiste perkje maar nu in gemeenteland een prijs met aanzien is. Deelname brengt nieuw elan in het omgaan met het gemeentelijk groen.

Tekst Guus Wijchman
Beeld Gerdien de Nooy

Groen draagt bij aan krachtige steden met een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving, zo is te lezen op de website van het ministerie van LNV. Even verderop staat: Groen wordt door bouwers, gemeenten, provincies en Rijk gezien als kostenpost, terwijl het juist zoveel kansen biedt voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Gemeenten lijken dit gedachtegoed over te nemen. Jan Habets, directeur van Plant Publicity Holland (PPH) en gangmaker achter de Entente Florale, merkt dit aan de (inter)nationale wedstrijd voor het groenste dorp/de groenste stad. „Gemeenten die hebben deelgenomen, gaan vaak concreet met de aanbevelingen in het juryrapport aan de slag.”

Groenvisie

In Weesp kwam het initiatief voor deelname aan de nationale Entente Florale van de burgerij. De gemeente vroeg tuin- en landschapsarchitect Niek Roozen de deelname te begeleiden. Vanuit een groeninventarisatie werd een groenvisie ontwikkeld, waarmee de gemeente de

jury alle kwaliteiten op groengebied kon laten zien én kon aangeven waar het met dat groen naartoe zou gaan.

Weesp won niet. Toch nodigt de gemeente een jurydelegatie uit voor een nadere toelichting. De Entente Florale heeft daarmee volgens Roozen nieuw elan in de gemeentelijke benadering van groen gebracht. De architect ziet groen ook elders steeds nadrukkelijker op de agenda staan: „De tijd dat groen als leuk en aardig werd ervaren, is in veel gemeenten voorbij. De economische waarde ervan krijgt meer aandacht.”

Wethouder Jean van der Hoeven wijst op het bomenstructuurplan en het bomenbeheerplan. Deze plannen gaan sterk uit van het principe 'de juiste boom op de juiste plaats'. De wethouder heeft weer meer financiën beschikbaar voor het groen. Minstens zo belangrijk vindt hij dat het in Weesp weer wordt gezien als een integraal onderdeel van de buitenruimte. Van der Hoeven: „Neem het pleintjesproject. Weesp kent enkele tientallen pleintjes, vaak niet meer dan grijze vlekken in de stad. Vanuit het wijkoverleg worden die pleintjes aangepakt. Enkele

zijn al omgetoverd tot groene oases met de juiste boom op de juiste plaats. Ook bij de herprofilering van wegen wordt nu standaard vanaf het begin bekeken hoe het groen aan kwaliteit kan winnen.”

Weesp werkt in de breedte aan kwalitatieve verbetering van de openbare ruimte. Groen vervult daarin een prominente rol. „Om het beleid te effectueren, trekken we extra geld uit”, aldus Van der Hoeven. Tegenover die investering staan volgens hem duidelijke baten: „Groen draagt bij aan versteviging van de leefbaarheid van de stedelijke omgeving én het verhoogt het woonplezier van de burgers.” Sprekend over de baten stipt Van der Hoeven het fijnstof aan. Weesp kijkt hiernaar en ook hier speelt het principe 'de juiste boom op de juiste plaats', de ene soort vangt immers beduidend meer fijnstof af dan de andere.

Dust- en soundkillers

Nijmegen werd zo'n vijf jaar geleden tweede in de Entente Florale. Sinds vorig jaar is er weer een stijgende lijn in het onderhoud te bespeuren en „dat zou er toe kunnen leiden dat wij ons in 2010 weer kandidaat stellen”, aldus wethouder Jan van der Meer. Als positieve effecten van groen ziet hij de bijdragen die stedelijk groen levert aan luchtkwaliteit, gezondheid en klimaat.

Van der Meer is wethouder sinds april 2006. Na zijn aantreden kwam er een nieuwe groenvisie waarin het groen wordt ingezet als middel. Het op die manier ermee omgaan, kan volgens hem heel technisch uitpakken. Hij schetst de discussie rond fijnstof: „Ik hoor onze ambtenaren tegenwoordig praten over dustkillers en ook soundkillers.” Gemeentelijke milieumedewerkers hebben volgens Van der Meer hun groene collega's 'ontdekt'. Groen wordt niet meer alleen esthetisch gezien, maar veel breder. In één adem noemt hij de rol van groen in het brengen van sociale cohesie en in het verhogen van het veiligheidsgevoel.

Goede woonomgeving

„Ook voor woningbouwcorporaties wordt de omgeving steeds belangrijker”, stelt Jim Schuyt, directievoorzitter van woningbouwcorporatie De Alliantie. „Uit pei-

lingen onder bewoners blijkt dat, na een goede woning, een goede woonomgeving steevast tweede op het prioriteitenlijstje staat.”

Een verzorgde woonomgeving vertaalt zich volgens Schuyt in een hogere waarde van het bezit van de corporaties. Hij merkt dit concreet als hij woningen uit de bestaande voorraad verkoopt. Schuyt verwacht dat de corporaties zich veel nadrukkelijker met de woonomgeving gaan bezighouden. Waar de scheidslijn komt te liggen tussen wat de gemeenten straks doen en wat de corporaties, vindt hij minder interessant: „Belangrijker is dat er iets gebeurt. Door stelselmatig op groen te bezuinigen, is de woonomgeving door de jaren heen steeds slechter geworden.”

Markt blijft schraal

Erris van Ginkel is voorzitter van Aequor en internationaal jurylid van Entente Florale. Hij was ambassadeur van Groenforum Nederland en oud-directeur van groenvoorzieningsbedrijf De Ginkel Groep in Veenendaal. De groenman ziet de aandacht van gemeenten voor het groen ten goede veranderen. „Gemeentebesturen willen weer scoren met het groen in hun stad”, zegt hij enthousiast.

Tegenover zijn enthousiasme staat ook een zekere bezorgdheid. Voor groenvoorzieningsbedrijven omschrijft hij de gemeentemarkt nog steeds als schraal, „mede omdat alle grotere projecten ook nog eens Europees moeten worden aanbesteed”. Regelmatig leidt dat volgens Van Ginkel tot prijzen waarvoor een werk nooit op een kwalitatief verantwoorde manier is te realiseren. Desondanks blijft hij optimistisch en verwacht hij dat meer aandacht voor het groen uiteindelijk ook tot een betere prijsvorming zal leiden.”

Diesel

Het veranderende denken over groen vormt het fundament onder de Groene Stad, een initiatief van PPH. Onder de noemer Groene Stad wordt continu gehamerd op het feit dat groen behalve kost, ook oplevert, zowel op economisch, sociaal als maatschappelijk vlak.

„De Groene Stad is in Nederland in 2002 nadrukkelijk op de kaart gezet”, zegt PPH-directeur Habets. Nu, vijf jaar verder,

ziet hij een verandering in het denken over groen. „Dit ondanks het feit dat in veel gemeenten het groen nog steeds een ondergeschoven kindje is. Het duurt nu eenmaal erg lang voordat die andere kijk op groen beklijft. Zie de Groene Stad als een diesel die tijd nodig heeft om op gang te komen. Draait hij eenmaal, dan komt de vaart erin en blijft hij doorgaan.”

Alle aandacht voor groen heeft volgens Habets een keerzijde. Iedereen gaat er in zijn ogen met dit begrip vandoor: „Zie de energiemaatschappij die 'groene' stroom produceert en in haar reclameboodschappen de stad letterlijk 'vergroent'.” Ook denkt hij aan 'groene' auto's. „Met een groene auto, groen kantoor, groene airco of groene wat-dan-ook, schep je geen echt leefbaar stedelijk woon- en werkklimaat”, zegt Habets. „Het op die manier gebruiken van het woord 'groen' kan schadelijk zijn voor initiatieven als de

Groen in de buurt verhoogt het woonplezier. Weesp heeft er extra geld voor over.

Groene Stad. Tegenhouden kunnen wij het niet. Voor ons geldt des te meer, dat wij alles op alles moeten zetten om de maatschappelijke en sociaal-economische waarde van het stedelijk groen voor het voetlicht te houden.”

Een mogelijkheid bij uitstek voor het uitdragen van die boodschap noemt Habets de Floriade 2012 in Venlo. „Deze wereldtuinbouwtenoonstelling heeft het begrip duurzaamheid omarmd. Wij kunnen nationaal en internationaal laten zien welke rol groen speelt in een duurzame samenleving. Die kans moeten wij als vak met beide handen grijpen.” ■

Meer over de Groene Stad en Entente Florale via: www.tuinlandschap.nl